

На основу члана 4. тачка 3) и члана 14. став 1. тачка 11) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018) и члана 13и став 5. Закона о финансијском лизингу („Службени гласник РС“, бр. 55/2003, 61/2005, 31/2011 и 99/2011 – др. закони), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О ПРИВРЕМЕНИМ МЕРАМА ЗА ДАВАОЦЕ ЛИЗИНГА У ЦИЉУ АДЕКВАТНОГ УПРАВЉАЊА КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ У ПОРТФОЛИЈУ ПЛАСМАНА ПО ОСНОВУ ЛИЗИНГА ПОЉОПРИВРЕДНИХ МАШИНА И ОПРЕМЕ У УСЛОВИМА ОТЕЖАНЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПРОИЗВОДЊЕ

1. Овом одлуком прописују се мере и активности које је давалац лизинга дужан да примењује у циљу адекватног управљања кредитним ризиком у портфолију пласмана по основу лизинга пољопривредних машина и опреме у условима отежане пољопривредне производње, омогућавањем репрограма обавеза по основу уговора о лизингу примаоцима лизинга.

2. Давалац лизинга дужан је да примаоцу лизинга, на његов захтев, одобри репрограм обавеза по основу уговора о лизингу пољопривредних машина и опреме у складу са овом одлуком (у даљем тексту: репрограм), ако на дан 31. маја 2022. године прималац лизинга није у доцњи дужој од 90 дана по било којој обавези на коју се репрограм примењује.

Под примаоцем лизинга из става 1. ове тачке подразумева се лице које је уписано у регистар пољопривредних газдинстава у смислу закона којим се уређују пољопривреда и рурални развој (у даљем тексту: Регистар), и то:

1) физичко лице које је носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства у смислу закона којим се уређују пољопривреда и рурални развој;

2) предузетник;

3) правно лице, и то:

– земљорадничка задруга с најмање пет чланова задруге који су уписани у Регистар као носиоци или чланови пет различитих пољопривредних газдинстава уписаних у Регистар,

– друго правно лице разврстано у микро или мало правно лице у складу са законом којим се уређује рачуноводство.

На обавезе по основу уговора о лизингу са субвенционисаном каматном стопом или уговора о лизингу с гаранцијом међународних финансијских институција, репрограма се може применити само уз претходну сагласност давалаца субвенције, односно гаранције.

3. Репрограм јесте промена услова појединачног уговора о лизингу тако да се примаоцу лизинга омогући грејс период у отплати свих обавеза према даваоцу лизинга по том уговору о лизингу у трајању од шест до дванаест месеци (у зависности од тога за који период се прималац лизинга определи у захтеву из тачке 4. ове одлуке), у току којег давалац лизинга не наплаћује потраживања по основу главнице, при чему наплаћује уговорену камату, а рок отплате тог уговора о лизингу продужава се тако да износ ануитета (периодичне обавезе примаоца лизинга која би се плаћала по истеку грејс периода) утврђен у моменту одобравања репрограма не буде већи у односу на тај износ у периоду пре примене репрограма.

Под уговором о лизингу из става 1. ове тачке подразумева се уговор о лизингу закључен с примаоцем лизинга за потребе обављања пољопривредне делатности.

Услови отплате обавеза по основу уговора о лизингу уговорени одобравањем репрограма (нпр. висина каматне стопе, додатна средства обезбеђења и сл.) не могу бити неповољнији за примаоца лизинга у односу на првобитно, односно раније уговорене услове.

Ако је примаоцу лизинга одобрен репрограм у складу са овом одлуком, сматра се да је доцња у измиривању обавеза тог примаоца лизинга према даваоцу лизинга по основу уговора о лизингу који се репрограмира престала да тече даном подношења захтева из тачке 4. ове одлуке, а доцња примаоца лизинга према даваоцу лизинга утврђује се према новом уговореном плану отплате.

На обавезе примаоца лизинга по основу камате обрачунате за време трајања застоја у отплати обавеза (мораторијума) у смислу прописа о привременим мерама за даваоце лизинга у циљу очувања стабилности финансијског система – репрограм се примењује тако да се та камата наплаћује након престанка грејс периода, наставља да се равномерно распоређује на период отплате лизинг накнаде и не приписује се остатку дуга.

4. Давалац лизинга дужан је да, у року од пет радних дана од дана ступања на снагу ове одлуке, на почетној страни своје интернет

презентације и у својим пословним просторијама објави обавештење о томе да примаоци лизинга могу поднети даваоцу лизинга захтев за одобравање репрограма у складу са овом одлуком.

Давалац лизинга дужан је да свим својим примаоцима лизинга из тачке 2. ове одлуке достави и индивидуално обавештење из става 1. ове тачке, и то до 31. октобра 2022. године.

Обавештење из ст. 1. и 2. ове тачке садржи јасне, прецизне и потпуне информације које се односе на:

- 1) могућност подношења захтева за одобравање репрограма (у даљем тексту: захтев) уз навођење услова за то одобравање;
- 2) могућност избора дужине грејс периода у трајању од шест до 12 месеци;
- 3) начин подношења захтева;
- 4) репрезентативни пример износа обавеза по основу уговора о лизингу пре и након примене репрограма, а који садржи све елементе на основу којих се могу утврдити услови под којима се репрограм примењује.

5. Прималац лизинга може поднети даваоцу лизинга захтев у пословним просторијама даваоца лизинга, електронским путем или поштом, најкасније 30. априла 2023. године.

Давалац лизинга дужан је да одлучи о захтеву примаоца лизинга и обавести га о тој одлуци у року од 30 дана од дана пријема захтева.

6. Давалац лизинга је дужан да унутрашњим актима уреди:

- 1) овлашћења и одговорности органа и запослених даваоца лизинга у процесу спровођења мера и активности из ове одлуке;
- 2) систем праћења и извештавања о мерама и активностима из ове одлуке и резултатима њихове примене;
- 3) поступак комуникације с примаоцима лизинга у смислу ове одлуке.

7. Давалац лизинга доставља Народној банци Србије извештај о мерама и активностима предузетим у циљу одобравања репрограма, као и о њиховим резултатима.

Извештај из става 1. ове тачке давалац лизинга доставља на обрасцу *Месечни извештај о одобреном репрограму*, који је као Прилог 1 одштампан уз ову одлуку и њен је саставни део.

Извештај из става 1. ове тачке давалац лизинга доставља најкасније 20. у месецу са стањем на дан последњег календарског дана претходног месеца.

Први извештај из става 1. ове тачке давалац лизинга дужан је да достави до 20. новембра 2022. године, са стањем на дан 31. октобра 2022. године.

Давалац лизинга извештај из става 1. ове тачке доставља закључно са стањем на дан 30. јуна 2023. године, до 20. јула 2023. године.

Изузетно, извештај из става 1. ове тачке у делу који се односи на иницијално стање свих уговора о лизингу на које се ова одлука односи, део под В – давалац лизинга доставља једном, са стањем на дан 30. септембра 2022. године, најкасније 20. октобра 2022. године.

8. Давалац лизинга не може наплатити накнаду за предузимање мера и активности у складу са овом одлуком, као ни трошкове које може имати у вези с тим мерама и активностима, укључујући и трошкове за обраду захтева примаоца лизинга, осим трошкова неопходних за одобравање потраживања које не утврђује давалац лизинга (нпр. кредитни биро и регистар лизинга).

9. Потраживања даваоца лизинга према примаоцима лизинга којима је одобрен репрограма задржавају исти регулаторни третман који су имала на дан ступања на снагу ове одлуке.

Регулаторни третман из става 1. ове тачке примењује се на потраживања из тог става и у периоду након одобравања репрограма, све док су за то испуњени услови у смислу прописа Народне банке Србије.

Одобравање репрограма примаоцима лизинга у складу са овом одлуком не подразумева нужно да је дошло и до значајног повећања кредитног ризика.

10. Давалац лизинга дужан је да своје унутрашње акте усклади са одредбама ове одлуке до 31. октобра 2022. године и да их достави Народној банци Србије одмах по усвајању.

11. Ова одлука примењује се на обавезе по основу уговора о лизингу закључених с примаоцем лизинга до ступања на снагу ове одлуке.

12. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ИО НБС бр. 86

6. октобра 2022. године

Београд

Председавајућа
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Др Јоргованка Табаковић, с.р.